

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
Abstract	ง
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฌ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของการวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.4 วิธีดำเนินการวิจัย	5
1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.6 นิยามศัพท์	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	8
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	60
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	65
3.1 ประชากรและตัวอย่าง	65
3.2 ข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	65
3.3 กรอบแนวคิดของการวิจัย	72
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	77
บทที่ 4 การเตรียมความพร้อมของของกลุ่มธุรกิจชุมชนเพื่อรองรับต่อการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน	79
4.1 ข้อมูลพื้นฐานในการเก็บข้อมูลของจังหวัดเชียงใหม่	79
4.2 ความรู้ความเข้าใจของชุมชนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน	110

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.3 ผลกระทบของอาเซียนต่อธุรกิจชุมชนจังหวัดเชียงใหม่	148
บทที่ 5 การพัฒนาศักยภาพของกลุ่มธุรกิจชุมชนท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน	151
5.1 กระบวนการกำหนดกลยุทธ์แผนเพิ่มขีดความสามารถของกลุ่มธุรกิจชุมชนจังหวัดเชียงใหม่ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน	151
5.2 การนำแผนไปสู่การดำเนินงาน	160
5.3 การประเมินผล (reassessing strategies and the strategic planning process)	172
5.4 กลยุทธ์ความสำเร็จของการพัฒนาขีดความสามารถของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ	172
5.5 ข้อเสนอแนะในการสร้างแผนเพิ่มขีดความสามารถของกลุ่มธุรกิจชุมชนจังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน	172
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	173
6.1 สรุปผลการวิจัย	173
6.2 อภิปรายผลการวิจัย	177
6.3 ข้อเสนอแนะ	179
บรรณานุกรม	180
ภาคผนวก	196
ภาคผนวก ก แบบสอบถามงานวิจัย (ส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) “การเตรียมความพร้อมของชุมชนของกลุ่มธุรกิจชุมชน เพื่อรองรับต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน”	197
ภาคผนวก ข โครงการเพิ่มขีดความสามารถของกลุ่มธุรกิจชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน	200

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 4.1	วิธีการเตรียมความพร้อมในองค์กร (อปท.) ของกลุ่มธุรกิจชุมชน ใน ประเด็นที่ 1 การสนับสนุนในเรื่องของงบประมาณในการจัดตั้งและ พัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนใน ท้องถิ่น โดยเน้นสินค้าที่มาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น	80
ตารางที่ 4.2	วิธีการเตรียมความพร้อมในองค์กร (อปท.) ของกลุ่มธุรกิจชุมชน ใน ประเด็นที่ 2 การให้ความรู้บุคลากรภายในองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในเรื่องการส่งเสริมธุรกิจ ชุมชน เช่น ภาษาอังกฤษในการประกอบ ธุรกิจ	81
ตารางที่ 4.3	วิธีการเตรียมความพร้อมในองค์กร (อปท.) ของกลุ่มธุรกิจชุมชน ใน ประเด็นที่ 3 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ภายในชุมชน เพื่อยกระดับ มาตรฐานสินค้าของชุมชนให้เป็นที่ยอมรับ โดยการใช้วัตถุดิบใน ท้องถิ่นมาสร้างผลิตภัณฑ์	82
ตารางที่ 4.4	วิธีการเตรียมความพร้อมในองค์กร (อปท.) ของกลุ่มธุรกิจชุมชน ใน ประเด็นที่ 4 การหาช่องทางทางการตลาดเพื่อรองรับสินค้าและ ผลิตภัณฑ์ภายในชุมชน เช่น การ จัดตลาดนัดในชุมชน (ถนนคน เดิน)	83
ตารางที่ 4.5	วิธีการเตรียมความพร้อมในองค์กร (อปท.) ของกลุ่มธุรกิจชุมชน ใน ประเด็นที่ 5 ส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น การจัดเตรียมศูนย์บริการ ท่องเที่ยวในชุมชน	84
ตารางที่ 4.6	วิธีการเตรียมความพร้อมในองค์กร (อปท.) ของกลุ่มธุรกิจชุมชน ใน ประเด็นที่ 6 การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องของอาเซียน	85
ตารางที่ 4.7	วิธีการเตรียมความพร้อมในองค์กร (อปท.) ของกลุ่มธุรกิจชุมชน ใน ประเด็นที่ 7 การจัดทำแผนพัฒนาตำบลและนโยบายเพื่อรองรับการ เปิดประชาคมอาเซียน	86

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.8 วิธีการเตรียมความพร้อมในองค์กร (อปท.) ของกลุ่มธุรกิจชุมชน ใน ประเด็นที่ 8 การประสานความร่วมมือและสร้างภาคีเครือข่ายจากทั้ง ภายในและภายนอก	87
ตารางที่ 4.9 วิธีการเตรียมความพร้อมในองค์กร (อปท.) ของกลุ่มธุรกิจชุมชน ใน ประเด็นที่ 9 พัฒนาฝีมือแรงงานในพื้นที่และการดูแลแรงงานจากต่าง ถิ่น	88
ตารางที่ 4.10 วิธีการเตรียมความพร้อมในองค์กร (อปท.) ของกลุ่มธุรกิจชุมชน ใน ประเด็นที่ 10 การเตรียมความพร้อมรับมือผลกระทบทางด้านธุรกิจ	88
ตารางที่ 4.11 แนวทางรับมือการเตรียมความพร้อมในองค์กร (อปท.) ในการ บริหารจัดการของกลุ่มธุรกิจชุมชนท้องถิ่น	90
ตารางที่ 4.12 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในองค์กร (อปท.) ของกลุ่ม ธุรกิจชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 1 ประชาชน/บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจ เช่น ความรู้ด้าน ภาษา/อาเซียน	92
ตารางที่ 4.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในองค์กร (อปท.) ของกลุ่ม ธุรกิจชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 2 ขาดงบประมาณสนับสนุน	93
ตารางที่ 4.14 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในองค์กร (อปท.) ของกลุ่ม ธุรกิจชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 3 นโยบายภาครัฐไม่ต่อเนื่อง	94
ตารางที่ 4.15 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในองค์กร (อปท.) ของกลุ่ม ธุรกิจชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 4 ประชาชนขาดความสนใจ/ขาด การมีส่วนร่วม	95
ตารางที่ 4.16 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในองค์กร (อปท.) ของกลุ่ม ธุรกิจชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 5 ขาดเทคโนโลยีในการผลิต	96
ตารางที่ 4.17 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในองค์กร (อปท.) ของกลุ่ม ธุรกิจชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 6 สินค้าไม่ได้มาตรฐาน	97

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.18 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในองค์กร (อปท.) ของกลุ่ม ธุรกิจชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 7 เกิดสินค้าลอกเลียนแบบ	98
ตารางที่ 4.19 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในองค์กร (อปท.) ของกลุ่ม ธุรกิจชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 8 ค่าจ้างแรงงานสูงขึ้น	99
ตารางที่ 4.20 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในองค์กร (อปท.) ของกลุ่ม ธุรกิจชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 9 ขาดช่องทางทางการตลาด	100
ตารางที่ 4.21 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในองค์กร (อปท.) ของกลุ่ม ธุรกิจชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 10 ปัญหาแรงงานต่างด้าวที่เพิ่ม สูงขึ้น เช่น ปัญหาอาชญากรรม	101
ตารางที่ 4.22 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในองค์กร (อปท.) ของกลุ่ม ธุรกิจชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 11 การรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนไม่ เข้มแข็ง	102
ตารางที่ 4.23 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในองค์กร (อปท.) ของกลุ่ม ธุรกิจชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 12 เกิดสินค้าล้นตลาด	103
ตารางที่ 4.24 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในองค์กร (อปท.) ของกลุ่ม ธุรกิจชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 13 บุคลากรมีไม่เพียงพอ	104
ตารางที่ 4.25 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในองค์กร (อปท.) ของกลุ่ม ธุรกิจชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 14 การแข่งขันเพิ่มสูงขึ้น	105
ตารางที่ 4.26 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในองค์กร (อปท.) ของกลุ่ม ธุรกิจชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 15 ขาดฐานข้อมูลในการผลิต	106
ตารางที่ 4.27 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในองค์กร (อปท.) ของกลุ่ม ธุรกิจชุมชน ในประเด็นที่ 16 แรงงานในท้องถิ่นขาดความเชี่ยวชาญ	107

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.28 แนวทางแก้ไขปัญหและอุปสรรคของกลุ่มธุรกิจชุมชนท้องถิ่น	109
ตารางที่ 4.29 วิธีการเตรียมความพร้อมให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจชุมชนท้องถิ่น	
ในประเด็นที่ 1 การส่งเสริมการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	111
ตารางที่ 4.30 วิธีการเตรียมความพร้อมให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจชุมชนท้องถิ่น	
ในประเด็นที่ 2 การประชาสัมพันธ์	112
ตารางที่ 4.31 วิธีการเตรียมความพร้อมให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจชุมชนท้องถิ่น	
ในประเด็นที่ 3 การหาช่องทางทางการตลาดเพื่อรองรับสินค้าและ ผลิตภัณฑ์ภายในชุมชน เช่น การจัดตลาดนัดในชุมชน (ถนนคนเดิน)	113
ตารางที่ 4.32 วิธีการเตรียมความพร้อมให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจชุมชนท้องถิ่น	
ในประเด็นที่ 4 ส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์	114
ตารางที่ 4.33 วิธีการเตรียมความพร้อมให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจชุมชนท้องถิ่น	
ในประเด็นที่ 5 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะ อาชีพให้แก่กลุ่มธุรกิจชุมชน	115
ตารางที่ 4.34 วิธีการเตรียมความพร้อมให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจชุมชนท้องถิ่น	
ในประเด็นที่ 6 ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ	116
ตารางที่ 4.35 วิธีการเตรียมความพร้อมให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจชุมชนท้องถิ่น	
ในประเด็นที่ 7 การพัฒนาสินค้าให้ได้มาตรฐาน	117
ตารางที่ 4.36 วิธีการเตรียมความพร้อมให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจชุมชนท้องถิ่น	
ในประเด็นที่ 8 การสนับสนุนในเรื่องของงบประมาณ	118
ตารางที่ 4.37 วิธีการเตรียมความพร้อมให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจชุมชนท้องถิ่น	
ในประเด็นที่ 9 อบรมให้ความรู้ทางด้านภาษา/การตลาด/ธุรกิจ	119
ตารางที่ 4.38 วิธีการเตรียมความพร้อมให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจชุมชนท้องถิ่น	
ในประเด็นที่ 10 การส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์ทางธุรกิจชุมชน	120

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.39 วิธีการเตรียมความพร้อมให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 11 การประสานความร่วมมือและสร้างภาคีเครือข่ายจาก ภายนอกองค์กร	121
ตารางที่ 4.40 วิธีการเตรียมความพร้อมให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 12 จัดระบบความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว	122
ตารางที่ 4.41 วิธีการเตรียมความพร้อมให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 13 การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร	123
ตารางที่ 4.42 วิธีการเตรียมความพร้อมให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 14 การพัฒนาฝีมือแรงงานในท้องถิ่น	124
ตารางที่ 4.43 วิธีการเตรียมความพร้อมให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 15 กำหนดนโยบายส่งเสริมอาชีพหลักและอาชีพรอง	125
ตารางที่ 4.44 วิธีการเตรียมความพร้อมให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 16 การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการผลิตผลิตภัณฑ์	126
ตารางที่ 4.45 วิธีการเตรียมความพร้อมให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 17 จัดทำแผนการพัฒนาเพื่อรองรับในเรื่องของแรงงาน	127
ตารางที่ 4.46 วิธีการเตรียมความพร้อมให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 18 วิเคราะห์ผลกระทบจากการเปิดประชาคมอาเซียน	128
ตารางที่ 4.47 วิธีการเตรียมความพร้อมให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 19 ลงพื้นที่สำรวจเครือข่ายธุรกิจชุมชน	129
ตารางที่ 4.48 วิธีการเตรียมความพร้อมให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 20 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโครงสร้างด้านการ คมนาคม	130
ตารางที่ 4.49 วิธีการเตรียมความพร้อมให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 21 เตรียมความพร้อมรับในเรื่องของแรงงานต่างด้าว	131

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.50 แนวทางรับมือการเตรียมความพร้อมให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจ ชุมชนท้องถิ่น	132
ตารางที่ 4.51 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจ ชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 1 ขาดงบประมาณสนับสนุน	134
ตารางที่ 4.52 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจ ชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 2 การรวมกลุ่มไม่เข้มแข็ง	135
ตารางที่ 4.53 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจ ชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 3 ต้นทุนการผลิตเพิ่มสูงขึ้น	136
ตารางที่ 4.54 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจ ชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 4 ขาดความร่วมมือและความสนใจ	137
ตารางที่ 4.55 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจ ชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 5 ขาดความรู้ด้านเทคโนโลยี/การตลาด ทำให้การผลิตไม่มีประสิทธิภาพ	138
ตารางที่ 4.56 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจ ชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 6 ขาดช่องทางทางการตลาด	139
ตารางที่ 4.57 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจ ชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 7 ขาดแคลนวิทยากร/บุคลากรที่ เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน	140
ตารางที่ 4.58 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจ ชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 8 ค่าจ้างแรงงานไทยเพิ่มสูงขึ้น	141
ตารางที่ 4.59 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจ ชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 9 ขาดเอกลักษณ์ในสินค้า/ผลิตภัณฑ์	141
ตารางที่ 4.60 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจ ชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 10 ขาดบุคคลสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น	142

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.61 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจ ชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 11 ขาดการส่งเสริมด้านอาชีพ	143
ตารางที่ 4.62 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจ ชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 12 แรงงานขาดทักษะอาชีพ	143
ตารางที่ 4.63 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจ ชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 13 ระบบดูแลความปลอดภัยไม่ทั่วถึง	144
ตารางที่ 4.64 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจ ชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 14 คู่แข่งทางการค้าเพิ่มสูงขึ้น	145
ตารางที่ 4.65 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานให้กับชุมชนของกลุ่มธุรกิจ ชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นที่ 15 ขาดความรู้ทางด้านภาษา	145
ตารางที่ 4.66 แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานให้กับชุมชนของ กลุ่มธุรกิจชุมชนท้องถิ่น	147
ตารางที่ 4.67 ความช่วยเหลือที่ต้องการและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการเตรียม ความพร้อมของ กลุ่มธุรกิจชุมชนท้องถิ่น	149
ตารางที่ 5.1 การวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในหน่วยงานเรียงตามลำดับ น้ำหนักความสำคัญ	152
ตารางที่ 5.2 การวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกหน่วยงานเรียงตามลำดับ น้ำหนักความสำคัญ	154
ตารางที่ 5.3 การกำหนดกลยุทธ์หลักพื้นของกลุ่มธุรกิจชุมชนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่	156
ตารางที่ 5.4 การกำหนดกลยุทธ์ตัดตอนของกลุ่มธุรกิจชุมชนท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่	157
ตารางที่ 5.5 การกำหนดกลยุทธ์เชิงรุกของกลุ่มธุรกิจชุมชนท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่	158
ตารางที่ 5.6 การกำหนดกลยุทธ์การรักษาเสถียรภาพของกลุ่มธุรกิจชุมชนจังหวัด เชียงใหม่	159

สารบัญภาพ

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

หน้า

73

ภาพที่ 3.2 กรอบแนวคิดแผนงานวิจัยในปีที่ 1 – 3

75

